

Kihniön hautausmaan hoitosuunnitelma

1 Hautausmaan tehtävät ja tavoitteet

Hautaustoimella tarkoitetaan hautausmaan hallinto-, suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitotehtäviä sekä hautauksiin liittyviä tehtäviä.

Hautaustoimen perustehtäviä ovat hautaaminen, hautarekisterin ylläpito, hautausmaiden kunnossapito sekä suntuotyöt hautausmaalla (mm. haudalle saatot ja uurnanlaskut). Hautausmaan kulttuuriperinnön vaaliminen on myös yksi hautaustoimen tärkeistä tehtävistä. Kihniön seurakunnassa tehtäväalueeseen kuuluu myös sopimushautojen hoito.

Hautausmaiden hyvän kunnon ylläpitämiseksi tarvitaan jatkuvaa ja suunnitelmallista kunnossapitoa. Kihniön seurakunta ostaa kunnossapidon urakoitsijalta ja toimii kunnossapidon suunnittelijana ja valvojana. Hautaustoimi palvelee omaisia ja hautausmaalla kävijöitä kaikissa hautaustoimeen liittyvissä asioissa. Hautaustoimi edustaa näkyvää osaa seurakunnan toiminnasta ja tulee siten lähelle ihmisiä.

Hautaustoimen laadullisia tavoitteita ovat muun muassa:

- laadukas, asiantunteva, luotettava ja yhdenvertainen palvelu kaikille
- toimivan ja turvallisen työympäristön varmistaminen
- vainajan hienotunteinen kohtelu
- olemassa olevien hautausmaiden kunnossapito hautausmaiden hoitosuunnitelman mukaisesti
- hautausmaiden toiminta kestävän kehityksen mukaisesti

2 Ohjaava lainsäädäntö ja lupakäytännöt

Hautausmaita koskevat monet lait ja asetukset. Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee hautaustoimea koskevan lainsäädännön. Kirkkolain mukaan kaikilla evankelisluterilaisen kirkon seurakunnilla ja seurakuntayhtymillä tulee olla oma hautaustoimen ohjesääntönsä. Siinä on tarkemmat toimeenpanoa ja menettelyä koskevat määräykset haudoista, hautakirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista sekä hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä.

Hautausmaan käytössä noudatetaan hautausmaakaavaa ja hautausmaan käyttösuunnitelmaa. Seurakuntien omat strategiat vaikuttavat myös hautausmaiden kehittämiseen ja kunnossapitoon. Kirkon ympäristödiplomin avulla seurakunta voi parantaa ympäristöasioiden hoidon tasoa.

Lisäksi hautausmaan rakentamiseen, kunnossapitoon ja kunnostamiseen liittyvät toimenpiteet voivat edellyttää kunnan viranomaisen myöntämää ympäristö-, rakennus-, toimenpide- tai maisematyölupaa.

3 Hautausmaakohtainen esittely

Kihniön seurakunnan ev.lut. hautausmaa on perustettu v. 1918 lahjoitetulle maa-alueelle 700 metrin päähän kirkosta. Sankarihautausmaa on kirkon vieressä. Sinne on haudattu 101 sankarivainajaa vuosina 1939-1944 käytyjen sotien aikaan. Sankarihautausmaan muistomerkki Vapauden jumalattaren uhri v. 1953 on kuvanveistäjä Unto Hietasen tekemä.

4 Hautausmaan kunnossapidon vastuut

Seurakunnan hautaustoimen hoitovastuu

Hautausoimilain (457/2003) 5 luvun 13 § mukaan hautausmaan ylläpitäjän tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla.

Seurakunnan hautaustoimen vastuulla olevia hautausmaiden kunnossapitotöitä ovat:

- hautausmaan kulkuväylien ja pysäköintialueiden kunnossapito
- hautausmaiden yleisten alueiden kasvillisuuden kunnossapito
- hautausmaarakenteiden ja -kalusteiden kunnossapito (portit, aidat, penkit, valaisimet, opasteet ja kasteluvesijärjestelmä)
- yleinen puhtaanapito ja jätehuolto
- muualle haudattujen muistelupaikan kunnossapito
- sankarihautausmaan kunnossapito
- seurakunnalle palautuneiden ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautojen hoito kirkkovaltuuston päätöksen mukaan

Omaisten hoitovastuu

Kirkkolain (652/2023) 3 luvun 33 § mukaan haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Omaisten vastuulla on yksittäisen haudan hoito hautamuistomerkkeineen sekä kasveille varattuine istutusalueineen.

Omaisten hoitovelvoitteita ovat:

- haudalle hankitun hautamuistomerkin hoito, erityisesti muistomerkin oikaisu siten, ettei kallistunut muistomerkki aiheuta vaaraa hautausmaalla liikkuville tai työskenteleville henkilöille
- haudan kasveille varatun istutusalueen hoito kevät- ja syysiivouksineen, kesäkukkien istuttaminen ei ole pakollista. Ne voidaan korvata monivuotisilla perennoilla tai nurmikolla. Jos kasvillisuutta on istutettu haudalle, istutukset hoidetaan niin, etteivät rikkakasvit kasva häiritsevästi ja etteivät istutukset leviä istutusalueen ulkopuolelle
- nurmikon siistiminen hautamuistomerkin ja kasveille varatun istutusalueen ympäriltä
- haudalle tuoduista muistoesineistä huolehtiminen
- roskien ja muun jätteen poistaminen haudalta (mm. palaneet hautakynttilät)
- lyhtyjä ja lasisia kukkamaljakoita ei saa säilyttää haudoilla kesä-syyskuun aikana
- muualle haudattujen vainajien ja muistolehdon valmistuttua yhteismuistelupaikoille ei saa tuoda koriste-esineitä, eikä lyhtyjä, vaan ainoastaan leikkokukkia ja hautakynttilöitä. Seurakunnalla on oikeus poistaa muistelupaikoille kerääntyneet esineet.

Haudan hoitamattomuus

Kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan, jonka hoito on olennaisesti laiminlyöty. Kunnostamiseen varataan vuoden määräaika siitä, kun päätös on annettu hautaoikeuden haltijalle tiedoksi. Kirkkoneuvosto voi päättää hautaoikeuden menettämisestä, jollei laiminlyöntiä ole korjattu.

Hoitamattomuuden perusteet ovat kahden vuoden seurannassa:

- muistomerkki on kaatunut tai vaarallisesti kallellaan
- istutusalueella kasvaa runsaasti ja häiritsevästi rikkaruohoja tai puiden tai pensaiden taimia
- haudalle istutettu kasvillisuus on levinnyt

5 Hautausmaan vuosikello

Kevät

- risujen ja oksien kerääminen
- sulaneiden hautakumpujen siistiminen
- callunoiden poistaminen sankarihautausmaalta
- sankarihautausmaan kynttilälyhtyjien koukkujen varastoon vieminen
- lehtien keräys ja haravointi
- hoitohautojen istutusalueiden siistiminen ja mullan lisäys
- istuinpenkkien vieminen paikoilleen
- nurmikon leikkuu tarpeen mukaan
- kasteluveden kytkeminen
- kastelukannujen ja maljakkosuppiloiden esille tuominen

Kesä

- nurmikon leikkuu
- hautojen trimmaus
- kesäkukkien istutus hoitohautoille ja sankarihautausmaalle
- kasteluhoidon aloitus
- kukkahoidollisten hautojen kastelu, lannoitus ja rikkakasvien nypintä
- käytävien rikkakasvien poisto
- muiden aidanteiden kuin kuusiaidan siistiminen ja tarvittaessa leikkaus

Syksy

- hautojen trimmaus
- nurmikon leikkuu
- hoitohautoilta kesäkukkien poistaminen ja istutusalueen siistiminen
- havutus 5 v hoitohautoille
- penkkien, kastelukannujen, maljakkosuppiloiden vienti varastoon
- kasteluveden sulkeminen ja järjestelmien tyhjennys
- callunoiden istutus sankarihautoille
- lehtien keräys ja haravointi
- sankarihautausmaan kynttilälyhtyjien koukkujen maahan asettaminen

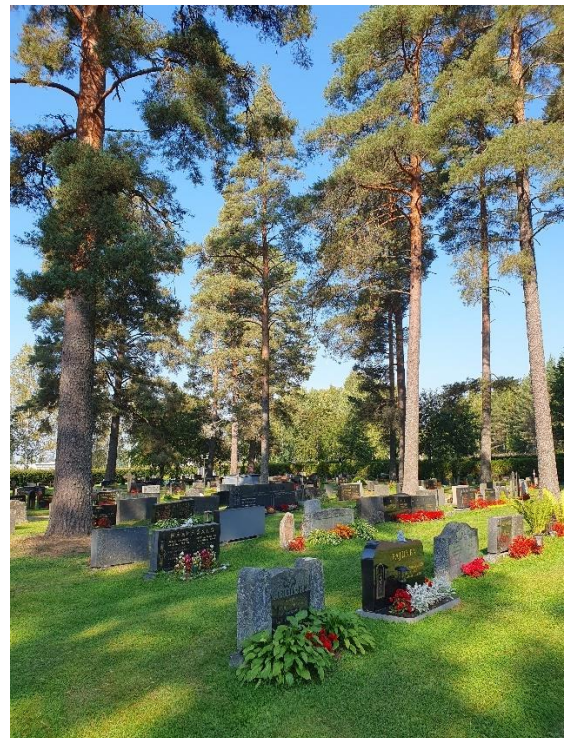
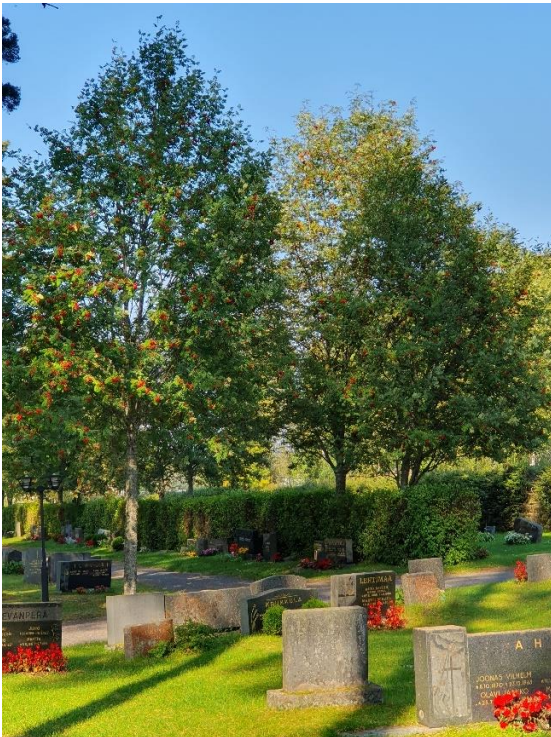
Talvi

- lumen auraus
- hiekoitus

- routamaton käyttäminen tarvittaessa
- sankarihautausmaan kynttilälyhtyjen paikalleen laittaminen ja juhlapyhien jälkeen takaisin varastoon vieminen
- hoitohautojen tarjouslaskujen lähettäminen ja uusien hoitojen tilausten vastaanottaminen

Ympäri vuoden jatkuvat työt

- hautausten valmistelu
- hautapaikkojen näyttäminen
- hautakirjanpito
- hautakiviliikkeiden palvelu
- järjestelmien tarkkailu ja huolto
- puhtaanapito ja jätehuolto
- puiden kunnan tarkkailu
- juhlapyhien huomioiminen esim. jätehuollossa ja yleisessä siisteydessä

6 Hautainhoitorahaston toiminta ja sopimushautojen hoito

Kirkkolain 3 luvun 33 § 2 momentin mukaan seurakunta voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakunta hoitaa hautaa määräajan maksua vastaan. Hoitomaksut sijoitetaan hautainhoitorahastoon, jonka varoilla kyseiset haudat hoidetaan. Hautainhoitorahaston voimassa olevat säännöt ja palveluiden hinnat hyväksytään seurakunnassa. Sopimushaudat voidaan hoitaa myös ilman hautainhoitorahastoa.

Sopimushaudan hoitoon sisältyy:

- kasveille varatun istutusalueen hoito (mm. kevätsiivous, kasvualustan lannoitus, kesäkukkien istutus, kastelu, kuihtuneiden kukkien ja rikkakasvien poistaminen)
- nurmikon siistiminen istutusalueen ympäriltä
- hoitokauden (10.6.-31.8.) päättyessä syyskunnostus (mm. kesäkukkien poistaminen ja haudan siistiminen)

Sopimushaudalle tehtyyn pelkkään kasteluhoitoon sisältyy vain kesäkukkien kastelu (10.6.-31.8.).

7 Hautaukseen liittyvät toimintatavat

Haudauksen yhteydessä tehtävät työt kuten kaivutyöt ja kaivumassojen välivarastointi voivat hetkellisesti heikentää hautausmaan yleisilmettä sekä aiheuttaa turvallisuushaittaa. Varmistetaan, ettei kaivumassoja päädy hautausmaa-alueen ulkopuolelle. Haudan kaivamisen aikana näkyviin tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan kaivamisen aikana ja sen jälkeen peitetään haudan pohjalle. Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle. Arkkuhaudauksen yhteydessä haudalla olevat hautamuistomerkit poistetaan tarvittaessa haudalta hautauksen ajaksi. Hautamuistomerkin ollessa kooltaan sellainen, ettei sitä saa helposti käsityönä siirrettyä, on hautauksesta huolehtiva henkilö velvollinen siirättämään muistomerkin.

Omaisten on poistettava hautauksen yhteydessä haudalle lasketut kukkalaitteet toukokuussa 14 päivän ja muulloin 30 päivän kuluessa.

8 Hautausmaan hoitosuunnitelman hyväksyntä ja käyttöönotto

Hoitosuunnitelman hyväksynnästä päättää kirkkovaltuusto. Hoitosuunnitelman käyttöönotosta ja toteutuksen seurannasta vastaa kirkkoneuvosto.